

Sum ein stöðuhylur

Oddagrein

ÚTNORÐURSAMSTARVIÐ er broytt og hefur eisini fingið nýtt navn. Nú eitur tað Norðurlenska Atlantssamstarvið. Við hvørt hoyrist sagt »Norrøna Atlantssamstarvið«, men hetta kann ikki vera beint – norrøna hefur einki við norðurlenskt at gera. Norrøna er fakliga heitið á gamla málinum og gomlu mentanini í víkingaöld og miðöld í Norðurlondum.

ÚTNORÐURSAMSTARVIÐ var eitt sera gott tiltak. Hetta var ein viðurkenning av, at vit smátjóðir í útnorðri eiga at samstarva og at einki er meira náttúrligt, enn at vit samstarva. Men tað manglaði líka sum eitthvørt, ið kundi seta hetta samstarvið í gongd. Tingmenn hava sitt tingmannaráð – alt gott um tað, men ráðið hefur ongan pening og uttan pening gongur tað ikki. Ti kom Útnorðursamstarvið í tøkum tíma.

ÚTNORÐURSAMSTARVIÐ hefur verið við til at seta nógv áhugaverd projekt í gongd og harvið verið við til at økja um sambandið millum Føroyar, Grønland og Ísland. Hetta er at fegnast um. Men í sambandi við, at stórar broytingar eru hendar í norðurlenska samstarvinum, er eisini útnorðursamstarvið broytt. Samstarvið er viðkað til eisini at fenna um Noreg.

Ikki vóru øll eins fegin um hesa broyting. Royndirnar av Noregi sum samstarvs-partnara eru ikki góðar og Noreg hefur meira enn einaferð sýnt lyndi til at ýta sína styrki í mun til smátjóðirnar. Hartil kemur, at Noreg tykist hava torført víða t sleppa sínum dreytum frá fyrra parti av øldini um at gerast ein norðuratlantisk stórmakt – at verða tað land, ið ráddi fyrri tilfeinginum í landnýrðingspartinum av Atlantshavinum.

MEN soleiðis eiga vit ikki at hugsa. Vit eiga at fegnast um at Noreg er við og at nýta hetta sum ein kærkomnan møguleika at fáa í lag meiri búskaparligt samstarv millum Noreg og tey trý útnorðurlondini. Her eru stórir møguleikar og eftir er bert at vóna, at nýggja samstarvið fer til verka við nógvum góðum og áhugaverdum projekti. Samstarvið heldur til í Føroyum, tað hefur fingið føroyska og hartil sera dugnaliga og dynamiska leiðslu, so alt skuldi bent á, at vit fara at fáa eitt loyandi og fruktagott samstarv á nógvum økjum millum útnorður og Noreg.

Viðmerking til lögmann um blaðarbeiði

Í Dimmalætting í gjár hefur lögmaður grein við yvirskriftini "Hvat ætlar Javnaðarflokkurin?". Greinin snýr seg um trupulleikarnar í samgonguni.

Hann skrivur: "Tað er í oddagreinum í Sosialinum, at javnaðarmenn plaga av avprøva eina ætlaða strategí. Undir yvirskriftini "Brýtur í bæði bórð hjá Agnes Louise" seinasta leygardag boðar javnaðarflokkurin veljarum sínum frá, at hann ætlar sær úr samgonguni. Vit, sum eru virknir í politikki, vita fullvæl, hvør er pápin at hesum boðskapi. Fyri okkum onnur eru oddagreinirnar í Sosialinum mest líkar dulnevndum lesarabøvum, har huldumenn sáa íva, seta ljót spurnartekin og annars illkennast inn á sínar samgongufelagar o.a." skrivur Edmund Joensen, lögmaður m.a.

Hetta er tokutala, sum einki hefur við veruleikan at gera harra lögmaður. Men tað er sjálvandi at fegnast um, at eisini lögmaður, sum ein av trúgvu lesarum okkara, eisini leggur sær í geyma tað vit skriva í oddagreinum.

Men at leggja javnaðarflokkin undir at eiga hesar oddagreinar er heilt við síðuna av. Tíðindablaðið Sosialurin er eitt sjálvstøðugt blað við egnum sjálvstøðugum meiningum um dagsins mál.

Tað er einki at dylja yvir, og tað gera vit heldur ikki, at blaðið í oddagreinum sínum tekur undir við nógvum av teimum somu grundsjónarmiðum, sum javnaðarflokkurin og sosialdemokratisks flokkar víða um standa fyrri.

Vit meta tað tó í somu oddagreinum at vera ómetalliga tydingarmikið eisini at kunna vera kritiskir

mótvegis øllum flokkum - eisini javnaðarflokkinum. Hetta er eisini fult í trád við andan í demokratinum og tí eisini av alstórum tydingi fyrri politiskar flokkar. Tað er eftir minum tykki eisini skyldan hjá einum blaði, sum kemur út til so nógvur lesarar sum Sosialurin, at geva øllum blaðrúmd uttan mun til politiskan lit.

Lögmaður veit fullvæl, at politikkurin hjá javnaðarflokkinum kemur ikki til sjóndar í oddagreinum í einum blaði, men í greinum og úttalilsum hjá formanninum, landsstýrismonnum, tingmonnum og øðrum javnaðarfólki.

Hesar meiningar skulu eins og allar aðrar fáa blaðrúmd í Sosialinum - til eina og hvørja tíð.

Fyri undirritaða er tað fria orðskiftið - dialogurin og dabattin - sjálvur grundarsteinurin undir demokratinum. At kunna borga fyrri hesum og menna hetta er fyrri mætt eitt sera tydingarmikið mál. Og her er tað eftir minum tykki av alstórum tydingi, at vit ikki fáa blaðmonopol aftur í Føroyum. Ti hefur Sosialurin sum blað eina tyðandi uppgávu at røka. Ikki sum plagiat av javnaðarflokkinum men sum floksins bidrag til varðveitslu av demokratinum.

Tá lögmaður sigur, at hesar oddagreinirnar eru mest líkar dulnevndum lesarabøvum, har huldumenn sáa íva, seta ljót spurnartekin og illkennast inn á sínar samgongufelagar, so er hetta ikki rætt.

Sum abyrgdarblaðstjóri skrivur undirritaði oddagreinarnar og eg taki tí eisini fulla abyrgd av teimum. Hvi lögmaður so fegin vil siggja navn undir somu oddagreinum dugi eg heldur ikki at skilja. Í hvussu

mongum blaðum í úrheimi hefur hann sæð navn undir oddagreinunum!

Vit eru so heldur ikki vanir at seta ljót spurnartekin ella illkennast við samgongufelagar sum lögmaður málber seg.

Lögmaður og fyrri tað umboð fyrri allar politiskar flokkar hava fingið og vilja framhaldandi fáa blaðrúmd í Sosialinum, uttan mun til hvussu skeivar og ósakligr atfinningar teirra eru móti blaðnum ella øðrum.

Sjálvur havi eg altíð havt stóra virðing fyrri Edmund Joensen, sum eg frá minum blaðarbeiði havi kent sum ein sera dugnaligan, treiskan og viljastærkan vinnulívsmann. Eini, sum tordi at bróta upp úr nýggjum við mongu virkum sínum á Oyri og ein sum kundi vísa á úrslit, sum útvegaði fólk arbeiði og sum var við til at økja um okkara útlutning. Síðani hann er farin upp í politikk hefur hann mangan víst seg sum eitt sera fólkaligt og høvst umboð fyrri okkara land, men nú í eina tíð er henda myndin av lögmanni vorðin alt meira kám. Hann líkasum hefur gloymt - í dagliga yrki sínum í Tinganesi - at hann er Føroya lögmaður og ikki formaður sambandsflokksins - og at fremsta uppgáva hansara har er at tæna eina samgongu og annars tí parlamentarisku skipanini.

Henda broytta myndin av lögmanni er tí eisini komin til sjóndar í oddagreinunum, har vit hava funnist at honum fyrri mangt og hvat. Nakað, sum er okkara fulli rættur uttan at allar javnaðarflokkurin bráðlaga skal verða lagdur undir at fremja dulnevnd álop á lögmann í okkara oddagreinum. Tað veit lögmaður eisini, at vilja javnaðarfólk ella flokkur siga sína meining um lögmann og annað, so nýtist teimum ikki at krógva seg aftanfyrri dulnevndar oddagreinar. Tey plaga at kunna svara fyrri seg.

Tað er eftir minum tykki eisini ein ógvuliga bilgur og jánkasligr fyrri ikki at siga ómansligr máti at sleppa sær undan at taka stöðu til dagsins trupulleikar í Tinganesi og royna at loysa hesar saman við sínum starvfeløgum - at brúka innihaldið í eina oddagrein í Sosialinum sum undanförsu fyrri at kunna leggja eftir javnaðarflokkinum.

At lögmaður við hesum roynir at niðurgera okkum sum blað er honum heldur ikki til nakran sóma. Tað er tó einki nýtt í hesum. Fleiri ferðir áður hefur hann lagt

Socialin undir at forða fyrri, at Føroyar hava kunnað fingið skilagóðar loysnir í samráðingum við onnur lond. Samrøða blaðkvinnu á Sosialinum hevði við danska búskaparmálaráðharran tulkaði lögmaður sum eina roynd hjá ikki bert Sosialinum, men eisini javnaðarflokkinum at sabotera eitt fyrri Føroyar glott úrslit.

Slík tala er ikki einum lögmanni verdug. Og her gloymir Edmund Joensen nettup munin millum fjølmiðlar øðrumegin og politikk og diplomati hinumegin.

Lögmaður skal vita, at fjølmiðlarnir eru ikki amboð hjá teimum at brúka í diplomatinum og politiska arbeiðinum annars.

Eg haldi gott, at lögmaður, sum eisini er fjølmiðlanna ráðharri, kundi sett seg niður á skrivstovu síni í Tinganesi ella heima við hús og umhuga myndina hann hefur av fjølmiðlum í einum demokratiskum samfelag. At hann kom til ta niðurstøðu ikki at leggja seg út í, hvat fjølmiðlarnir eiga og ikki eiga og at hann vegna embætti sítt eisini virðir somu fjølmiðlar meira við at vera meira opin og fyrrikomandi mótvegis teimum, eisini tá hesir somu fjølmiðlar eru kritiskir móti honum.

Skal enda við at bjóða lögmanni at vera hjartaliga vælkomnan at brúka Sosialin til sínar viðmerkingar, ikki minst tá hesar eru ætlaðar blaðnum sjálvum. At "hansara egna blað" Dimmalætting ikki gevur lögmanni og formanni sambandsflokksins meira gætur enn at krøysta eina slíka álvarsliga grein millum lýsingar heilt afturi á síðu 7 er teirra sök. Men eg kann við vissu siga, at hevði lögmaður latið Sosialinum hesar grein eins og aðrar so hevði hon fingið eina plasering sum til eina og hvørja tíð er einum lögmanni verdug, líka mikið hvønn politiskan lit sami lögmaður hefur.

Vinarliga
Jan Müller,
Abyrgdarblaðstj.

Landsfundurin '96

byrjar

fríggjakvöldið kl. 19
í Norðurlandahúsinum

Javnaðarflokkurin